

### ht 03 Har du tid?

*Denna instruktion var elevens utgångspunkt:*

#### B5 Fritid och fri tid

Fritid är något tämligen nytt. Förr i världen skilde människor inte på arbetstid och fritid men i dag är det viktigt för oss att skilja på dessa båda begrepp. Det är också viktigt vad vi fyller vår fritid med. Lennart Hagerfors skriver i sin bok *Livet är det som pågår medan vi sysslar med annat* om sin föreställning av ”fri tid”. Hur ser du på din fria tid? Hänger synen på fritiden ihop med jobb, kön, ålder eller ursprung?

Friluftsförbundet vill förmedla olika människors syn på fritiden i sin medlemstidning *Friluftsliv* och efterlyser artiklar från läsarna. Du bestämmer dig för att bidra med dina synpunkter.

*Skriv din artikel. Utgå från Hagerfors text i texthäftet och resonera om olika synpunkter på fritid. Presentera din egen syn på vad fritid innebär.*

*Rubrik: Fritid och fri tid*

*Bedömningsskala: IG–MVG*

*Så här såg elevens text ut:*

#### FRITID OCH FRI TID

Efter att jag har läst ”Fritid”, som är inledningen av boken *Livet är det som pågår medan vi sysslar med annat* (1991) av Lennart Hagerfors, vill även jag framföra mina åsikter.

Fritiden ägnas åt alla ”måsten” så umgänget med familjen blir lidande. Så har utvecklingen blivit idag – vilket inte är bra. Standardmåttet i samhället håller ett tempo som man ska följa för att vara med. Håller man inte ”måttet” så ligger man några steg under. De som inte är som alla andra – de är väldigt starka! För egen del kan jag säga idag, att min fritid spenderar jag med mina barn, annars skulle jag aldrig hinna med alla ”måsten”, för varje dags tickande tid. Min energi räcker inte till för att ha egen fritid och en nöjd familj hemma. Generellt sett tror jag kvinnor har fler ”måsten” och fler krav på sig själva, än vad männen har. Media som reklam, tv och många sorters tidningar är en bidragande orsak till kvinnans ”måsten” också. Vacker, snygg, fräsch, smal, rätt kläder m.m. listan kan bli hur lång som helst. Gör man allt detta som vi har blivit inmatade med, jaa, då hamnar man i rätt fack.

På fritiden ska man göra saker som är glädjande för var och en så att livet är meningsfullt. Det är bra att varje familjemedlem får göra något stimulerande men i lagom dos. Idag finns så många olika nöjen; Tv, video, tv-spel, data-spel, bio och mycket, mycket mer. Sporter finns också i många olika former; Fotboll, innebandy, basket, handboll, ridning, bowling, hockey, speedway m.m. I vissa familjer är barnen inte nöjda med en eller två alternativ till nöje och sport, då blir det ofta problem, som stress. Då gäller det som föräldrar att kunna säga ifrån.

Samhällsutvecklingen idag gör oss människor till ”atombomber”. Ett litet ”måste” till, kan göra att vi exploderar – ”går in i väggen”. Detta begrepp hör vi mycket av idag, det har blivit som en trend.

Förr i tiden hade människor inte samma valmöjligheter – på gott och ont, vill säga. De följde dagens ljus för arbete eftersom det inte fanns någon elektricitet och inga lampor. De tillbringade istället tiden genom att umgås med sina familjer. Idag kommer känslan av att föräldrarna inte känner sina barn tillräckligt mycket. Exempelvis får barnen allt de pekar på utan att bli riktigt nöjda. Många föräldrar väljer att arbeta mer, istället för att umgås och vara nöjda med det de har.

Den fria tiden som finns är guld värd. Den gör det möjligt att återhämta sig och ladda batteriet.

*Så här har bedömnarna resonerat:*

Analysen av den här elevtexten utgår från instruktionen. De verb som används i instruktionen skrivs också här i analysen med fet stil. Uppgiften går ut på att eleven ska skriva en artikel i tidningen *Friluftsliv*. Hon ska med utgångspunkt i ett kapitel i Lennart Hagerfors bok resonera om sin egen och andras syn på fritid.

Bedömnarna anser att det här är en lösning som utan särskilt omfattande bearbetning skulle kunna fungera i den givna situationen.

Eleven **utgår** från Hagerfors text, även om denna textanknytning knappast är mer än en ansats. Inledningsvis nämner eleven att hon har läst den aktuella texten och att hon vill framföra sina egna synpunkter. Vad Hagerfors egentligen skriver om framgår inte. Källhänvisningen är tydlig och eleven har samma fokus på fritid och fri tid som Hagerfors, och på så vis räddar eleven sin lösning. I sin artikel **resonerar** eleven om olika synpunkter på fritid och den knappa källanvändningen gör att det främst är den egna synen som **presenteras**. Hon belyser kvinnornas fritidssituation i förhållande till männens och alla de krav som skapas av det stora utbudet av fritidsaktiviteter. Alla "måsten" innebär enligt eleven att familjelivet blir lidande: "Samhällsutvecklingen idag gör oss människor till 'atombomber'. Ett litet 'måste' till, kan göra att vi exploderar – 'går in i väggen'." Själv anser hon att föräldrar måste kunna säga ifrån och tillbringa mer tid med sina barn. "Förr i tiden", menar eleven, tillbringade föräldrarna tiden "genom att umgås med sina familjer".

Med sitt i stort sett korrekta språk uttrycker eleven sig på ett sätt som passar bra i situationen. Uttryck som "är guld värd", "ladda batteriet" och "i lagom dos" ger liv åt texten och de är exempel på formuleringar som man kan finna i en lättsam läsarartikel. Texten är sammanhängande och ganska väldisponerad med en ordentlig styckeindelning. Inledning och avslutning finns.

Bedömnarna anser att eleven borde ha redovisat innehållet i Hagerfors text tydligare, men att lösningens förtjänster uppväger denna brist. Därför får texten betyget *Godkänd*.